

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Národný akčný radónový plán Slovenskej republiky 2022 - 2026 (ďalej len „NARP“)	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky a Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☒ Materiál nelegislatívnej povahy ☐ Materiál legislatívnej povahy ☐ Transpozícia práva EÚ
Smernica Rady 2013/59/Euratom z 5. decembra 2013, ktorou sa ustanovujú základné bezpečnostné normy ochrany pred nebezpečenstvami vznikajúcimi v dôsledku ionizujúceho žiarenia, a ktorou sa zrušujú smernice 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom a 2003/122/Euratom	
Termín začiatku a ukončenia PPK	20.10.2021 – 16.11.2021
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	December 2021

2. Definovanie problému
Problematike ochrany obyvateľstva pred nežiaducimi účinkami radónu a jeho dcérskych produktov, ktoré prenikajú do ovzdušia pobytových priestorov a pracovísk z podlažia budov, zo stavebných materiálov a z vody, sa v súčasnosti venuje značná pozornosť vo všetkých krajinách sveta. Svetová zdravotnícka organizácia na základe epidemiologických dôkazov dospela k záveru, že existuje predpoklad, že dlhodobé vystavovanie pôsobeniu radónu môže zvýšiť riziko vzniku zhubného nádoru pľúc. V dôsledku zmeny životného štýlu obyvateľstva v posledných desaťročiach a v nadväznosti na opatrenia na úsporu energie v budovách je potrebné preveriť dávkovú záťaž obyvateľov v dôsledku ožiarovania radónom prostredníctvom vykonávania reprezentatívnych prieskumov a v prípade potreby navrhnúť preventívne opatrenia aj nápravné opatrenia.
3. Ciele a výsledný stav
Cieľom predkladaného NARP je implementácia stratégií na zvládanie dlhodobých rizík spôsobených ožiarovaním radónom v pobytových priestoroch a na pracoviskách na základe indikácií a dôkazov o ožiarení, ktoré nie je možné z hľadiska radiačnej ochrany zanedbať, a to prostredníctvom prijímania opatrení na znižovanie zdravotných rizík v dôsledku ožiarovania radónom a na určovanie a hodnotenie existujúcich situácií ožiarovania, na prevenciu a znižovanie ožiarovania radónom. Programy na znižovanie rizika ožiarovania radónom negenerujú bezprostredný viditeľný vplyv na zdravie populácie, pretože hlavným odvráteným zdravotným rizikom je riziko vzniku zhubného nádoru pľúc s dobou latencie až niekoľko desiatok rokov. Ukazovateľom úspešnosti prijatých stratégií NARP bude zníženie počtu alebo percentuálneho podielu bytov s objemovou aktivitou radónu nad referenčnou úrovňou alebo zníženie priemernej objemovej aktivity radónu v pobytových priestoroch a na pracoviskách.
4. Dotknuté subjekty
Na základe platných právnych predpisov v oblasti radiačnej ochrany vyplýva Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „ÚVZ SR“) a príslušným regionálnym úradom verejného zdravotníctva (ďalej len „RÚVZ“) povinnosť podieľať sa na regulácii a usmerňovaní

ožiarenia z radónu. Na aktualizácii NARP sa podieľajú aj ostatné zainteresované rezorty podľa príslušných ustanovení § 135 zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

5. Alternatívne riešenia

Smernica Rady 2013/59/Euratom z 5. decembra 2013, ktorou sa ustanovujú základné bezpečnostné normy ochrany pred nebezpečenstvami vznikajúcimi v dôsledku ionizujúceho žiarenia, a ktorou sa zrušujú smernice 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom a 2003/122/Euratom neuvažuje o alternatívnych riešeniach.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov? ☐ Áno ☒ Nie

7. Transpozícia práva EÚ

Navrhovaný materiál je v súlade s požiadavkami smernice Rady 2013/59/Euratom z 5. decembra 2013, ktorou sa ustanovujú základné bezpečnostné normy ochrany pred nebezpečenstvami vznikajúcimi v dôsledku ionizujúceho žiarenia, a ktorou sa zrušujú smernice 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom a 2003/122/Euratom a nedochádza k goldplating-u.

8. Preskúmanie účelnosti

Ukazovateľom úspešnosti prijatých stratégií NARP 2022 - 2026, ktorý bude zohľadnený v návrhu aktualizácie NARP na roky 2027 – 2031, ktorý v súlade s §§ 6 ods. 2 písm. j) a 135 ods. 5 zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov pripraví ÚVZ SR a bude predložený na rokovanie vlády SR v termíne do 31. decembra 2026 bude zníženie počtu alebo percentuálneho podielu bytov s objemovou aktivitou radónu nad referenčnou úrovňou (300 Bq/m³) alebo absolútne zníženie priemernej objemovej aktivity radónu v pobytových priestoroch a na pracoviskách.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

9. Vybrané vplyvy materiálu

Vplyvy na rozpočet verejnej správy	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☒ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyvy na podnikateľské prostredie	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
z toho vplyvy na MSP	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐ Áno		☒ Nie
Sociálne vplyvy	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho			
vplyvy služieb verejnej správy na občana	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky

V prípade potreby uveďte doplňujúce informácie k identifikovaným vplyvom a ich analýzam. Informácie v tejto časti slúžia na zhrnutie vplyvov a nie ako náhrada za vypracovanie príslušných analýz vybraných vplyvov.

11. Kontakt na spracovateľa

RNDr. Veronika Drábová, PhD.

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky

Email: veronika.drabova@uvzs.sk

Tel. č.: 00 421 2 49 28 42 04

Mobil: 00 421 903 618 576

Ing. Alžbeta Ďurecová, PhD., MPH

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici

Email: durecova@vzbb.sk

Tel. č.: 00 421 48 4367 718

12. Zdroje

[1] Vičanová, M. 1997. Trendy riešenia radónovej problematiky v pobytoch priestoroch. Rádioaktivita v životnom prostredí. Spišská Nová Ves. 34 – 37.

[2] Vičanová, M., Nikodémová, D., Pinter, I. 2003. Odhad zdravotného rizika obyvateľstva SR z expozície radónu v pobytoch priestoroch. Zborník 5. Banskostíavnické dni. Banská Štiavnica. 124 – 131.

[3] United Nations Environment Programme. Radiation effects and sources. ISBN: 978-92-807-3517-8.

[4] European atlas of natural radiation. Joint research center. 2019. Edited by T. Tollefsen et al.

[5] WHO Handbook on Indoor Radon. 2009. A Public Health Perspective. Edited by H. Yeeb and F. Shannoun.

[6] Darby, S. et al. 2006. Residential radon and lung cancer – detailed results of a collaborative analysis of individual data on 7148 persons with lung cancer and 14 208 persons without lung cancer from 13 epidemiologic studies in Europe. Scand J Work Environ Health 2006, 32 suppl 1:1 – 84.

[7] Protection of the Public against Exposure Indoors due to Radon and Other Natural Sources of Radiation. 2015. Specific Safety Guide No. SSG-32. International Atomic Energy Agency.

[8] Európsky kódex proti rakovine. Dostupný na internete: <[Európsky kódex proti rakovine - Hlavná stránka \(iarc.fr\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ro/TXT/?uri=CELEX:32001L0006)>.

[9] Radiation Protection No. 193 Radon in workplaces, Directorate-General for Energy, Publications Office of the European Union, European Union 2020.

Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č. 212/2021

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☒ Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

STANOVISKO KOMISIE

(PREDBEŽNÉ PRIPOMIENKOVÉ KONANIE)

K MATERIÁLU

NÁRODNÝ AKČNÝ RADÓNOVÝ PLÁN SLOVENSKEJ REPUBLIKY NA ROKY 2022 AŽ 2026

I. Úvod: Úrad verejného zdravotníctva SR dňa 20. októbra 2021 predložil na PPK materiál „Národný akčný radónový plán Slovenskej republiky na roky 2022 až 2026“. Materiál predpokladá negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy, ktoré nie sú rozpočtovo zabezpečené, pozitívne vplyvy na podnikateľské prostredie, vrátane pozitívnych vplyvov na malé a stredné podniky, pozitívne sociálne vplyvy, pozitívne vplyvy na životné prostredie, pozitívne vplyvy na informatizáciu spoločnosti, pozitívne vplyvy na služby verejnej správy pre občana a pozitívne vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

II. Pripomienky a návrhy zmien: Komisia uplatňuje k materiálu nasledovné pripomienky a odporúčania:

K doložke vybraných vplyvov

Je potrebné doplniť časť 8. Preskúmanie účelnosti, ktorý je v zmysle Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov povinným údajom. Uvedie sa termín a kritérium preskúmania, na základe ktorých sa prieskum zrealizuje. Cieľom prieskumu je overiť, či riešenie problému, ktoré bolo prijaté, plní svoj účel t.j. či sa plnia a ako sa plnia opatrenia a ciele stanovené v predložennom Pláne. (Komisia odporúča naviazať na „Ukazovateľom úspešnosti prijatých stratégií NARP bude zníženie počtu alebo percentuálneho podielu bytov s objemovou aktivitou radónu nad referenčnou úrovňou alebo zníženie priemernej objemovej aktivity radónu v pobytových priestoroch a na pracoviskách.“)

V bode 9. Vybrané vplyvy materiálu žiada Komisia predkladateľa o vyznačenie aj negatívneho vplyvu na podnikateľské prostredie. Materiál predpokladá identifikáciu území so zvýšeným výskytom radónu. Materiál uvádza, že je možné predpokladať zníženie výstavby na danom území, respektíve zvýšenie finančných nárokov na výstavbu a uskutočnenie nápravných opatrení a preventívnych opatrení. Taktiež môže podnikateľské prostredie ovplyvniť nastavenie pridelovania finančných prostriedkov na zatepl'ovanie alebo iných technických úpravách budov súvisiacich s úsporou energie a kvalitou interiérového ovzdušia v súvislosti s identifikáciou území so zvýšeným výskytom radónu.

V bode 9. Vybrané vplyvy materiálu Komisia odporúča predkladateľovi v riadku „Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje“ vyznačiť „nie“, vzhľadom na nelegislatívny charakter materiálu.

K vplyvom na podnikateľské prostredie

Komisia žiada dopracovať Analýzu v bode 3.2. „Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním“, kde je potrebné uviesť kedy sa konzultácie konali, akým spôsobom boli zverejnené, aké hlavné témy sa prejednávali a k akým záverom sa dospelo. Tiež je potrebné uviesť stretnutia pracovnej skupiny, zoznam zúčastnených strán a výsledky konzultácií.

Komisia odporúča vyplniť bod 3.3 Analýzy a žiada dopracovať bod 3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie o kvalitatívny popis vplyvov, tak aby bolo zrejmé ako pozitívne a ako negatívne budú pôsobiť na podnikateľské prostredie.

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

V doložke vybraných vplyvov je označený negatívny, nekrytý vplyv na rozpočet verejnej správy. V analýze vplyvov je kvantifikovaný negatívny vplyv v sume 1 275 000 eur v roku 2022, v sume 1 470 000 eur v roku 2023 a v sume 200 000 eur v roku 2024.

V analýze vplyvov v časti 2.2.4. sa uvádza, že na zabezpečenie špecializovaných činností a ďalšieho rozvoja podľa aktuálnych požiadaviek v oblasti radiačnej ochrany, sa v rámci jednotlivých odborov zriaďujú podľa potreby na základe rozhodnutia hlavného hygienika SR dočasne alebo trvale aj ďalšie organizačné jednotky alebo odborné pracovné skupiny a po schválení Ministerstvom zdravotníctva SR aj národné referenčné centrá. Nakoľko je z uvedeného možné predpokladať zvýšené požiadavky na počet zamestnancov a na výdavky na materiálno-technické vybavenie pracovísk, Komisia žiada uvedené kvantifikovať v analýze vplyvov.

Všetky vplyvy vyplývajúce z materiálu žiada Komisia zabezpečiť v rámci schválených limitov dotknutého subjektu verejnej správy na príslušný rozpočtový rok, bez dodatočných požiadaviek na štátny rozpočet.

K vplyvom na informatizáciu spoločnosti

Predkladateľ nezpracoval do analýzy vplyvov plánovaný informačný systém, národnú radónovú databázu ani register výsledkov meraní radónu.

K vplyvom na služby verejnej správy pre občana

Komisia odporúča uviesť v bode 7.3.2 Analýzy vplyvov na služby verejnej správy pre občana novovznikajúce povinnosti pre orgán verejnej správy pri vybavení požiadavky, v zmysle návrhu, ÚVZ SR a RÚVZ BB budú poskytovať služby merania radónu vo vnútornom ovzduší budov určených na trvalý pobyt obyvateľov na prízemí (resp. prvom nadzemnom podlaží) alebo v podzemí bezodplatne.

III. Záver: Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje

nesúhlasné stanovisko

s materiálom predloženým na predbežné pripomienkové konanie s odporúčaním na jeho dopracovanie podľa pripomienok v bode II.

IV. Poznámka: Predkladateľ zapracuje pripomienky a odporúčania na úpravu uvedené v bode II a uvedie stanovisko Komisie do doložky vybraných vplyvov spolu s vyhodnotením pripomienok.

Nesúhlasné stanovisko Komisie neznamena zastavenie ďalšieho schvaľovacieho procesu. Stanovisko Komisie slúži ako podklad pre informované rozhodovanie vlády Slovenskej republiky a ďalších subjektov v rámci schvaľovacieho procesu. Predkladateľ má možnosť dopracovať materiál podľa pripomienok a zaslať ho na opätovné schválenie Komisie, ktorá môže následne zmeniť svoje stanovisko.

Vyhodnotenie pripomienok

Považujeme za potrebné uviesť, že predkladaný návrh NARP vychádza z plnenia požiadaviek definovaných v článkoch 100 a 103 smernice Rady 2013/59/Euratom z 5. decembra 2013, ktorou sa ustanovujú základné bezpečnostné normy ochrany pred nebezpečenstvami vznikajúcimi v dôsledku ionizujúceho žiarenia, a ktorou sa zrušujú smernice 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom a č 2003/122/Euratom a nedochádza k goldplating-u. Smernica bola transponovaná do zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Transpozícia tejto smernice je sledovaná Európskou komisiou (pravidelne požadujú odpočet a status materiálu v procese schvaľovania), z dôvodu, že účinnosť § 135 a ustanovení prílohy 11 bola odložená na 1.1.2024.

Zároveň upozorňujeme na skutočnosť, že Slovenská republika prijala formálne oznámenie C(2020) 9676 final pod č. 2020/2296 zo dňa 30. 10. 2020 (ďalej len „formálne oznámenie Európskej komisie“), v ktorom Európska komisia vyzvala Slovenskú republiku, aby v požadovanom termíne doručila stanovisko k určeným vnútroštátnym transpozičným ustanoveniam k smernici Rady 2013/59/Euratom z 5. decembra 2013, ktorou sa stanovujú základné bezpečnostné normy ochrany pred nebezpečenstvami vznikajúcimi v dôsledku ionizujúceho žiarenia, a ktorou sa zrušujú smernice 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom a 2003/122/Euratom (ďalej len „smernica 2013/59/Euratom“).

Ak Slovenská republika neodstráni transpozičný deficit, na ktorý bola Európskou komisiou upozornená z dôvodu nevykonania úplnej implementácie európskej smernice v termínoch, ktoré boli Európskej komisii oznámené môže znamenať iniciáciu procesu infridgement-u a uloženia sankcie Slovenskej republike.

K doložke vybraných vplyvov

Prvá pripomienka – k časti 8 bola akceptovaná a zapracovaná do materiálu. Časť 8 bola doplnená podľa požiadaviek.

Druhá pripomienka - k bodu 9 (Vybrané vplyvy materiálu) uvádzame nasledovné. Nakoľko výstupom predkladaného materiálu NARP 2022 – 2026 je **vykonanie prieskumu** objemovej aktivity radónu v pobytových priestoroch a na pracoviskách na účel identifikácie území so zvýšeným rizikom ožiarenia radónom nie je možné vyznačenie negatívneho vplyvu na podnikateľské prostredie. **Samotný prieskum totižto nemá žiadne negatívne dopady na podnikateľské prostredie.**

Po ukončení a vyhodnotení prieskumu bude možné určiť oblasti s vyšším výskytom radónu a po aktualizácii NARP v súlade s platnými ustanoveniami zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov bude možné analyzovať aj potenciálne negatívne vplyvy. Tieto potenciálne negatívne vplyvy budú zohľadnené v návrhu aktualizácie NARP na roky 2027 – 2031. Návrh aktualizácie bude opäť predložený ako nelegislatívny materiál na rokovanie vlády.

Tretia pripomienka - k bodu 9 (Vybrané vplyvy materiálu) – riadok „Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje“ bola akceptovaná a predkladateľ vyznačil „nie“.

K vplyvom na podnikateľské prostredie

Komisia žiadala dopracovať Analýzu v bode 3.2. „Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním“. Táto pripomienka bola v celom rozsahu akceptovaná a materiál bol doplnený o „Správu o účasti verejnosti s vyhodnotením konzultácií s podnikateľskými subjektmi vrátane prejednávanych tém a záverov“ (príloha č. 1).

Na príprave materiálu sa podieľal poradný zbor hlavného hygienika Slovenskej republiky pre radiačnú ochranu a pracovná skupina zložená z odborníkov na radiačnú ochranu v prostredí s prírodným ionizujúcim žiarením z ÚVZ SR, RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici, RÚVZ so sídlom v Košiciach, RÚVZ so sídlom v Nitre a RÚVZ hlavného mesta Bratislavy a ďalších odborníkov z praxe vrátane medzinárodných expertov (MAAE).

Zoznam členov poradného zboru:

Predseda RNDr. Karol Böhm, PhD. – ÚVZ SR
Tajomník MUDr. Jana Michalíková – ÚVZ SR
RNDr. Andrea Čipáková, PhD. – RÚVZ Košice
RNDr. Magdaléna Vičanová, PhD. – RÚVZ Bratislava
Mgr. Vladimír Trebichalský – RÚVZ Nitra
RNDr. Veronika Drábová, PhD.
Ing. Ľudmila Auxtová – RÚVZ Banská Bystrica
MUDr. Pavol Adámek – RÚVZ Banská Bystrica
Mgr. Ivana Böhmová – ÚVZ SR
Mgr. Peter Kováč – ÚVZ SR

Prizvaní odborníci z príslušných RÚVZ:

Ing. Alžbeta Ďurecová, PhD., MPH
RNDr. František Ďurec,
Mgr. Daniela Kastelová
Ing. Anna Ondrušková
Mgr. Patrik Ševčík
Ing. Kamila Kleinová
Mgr. Michaela Potančoková
Mgr. Soňa Černáková
Ing. Alexandra Kušnyerová, MPH

Komisia odporúčala vyplniť bod 3.3 Analýzy a žiadala dopracovať bod 3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie o kvalitatívny popis vplyvov, tak aby bolo zrejmé ako pozitívne a ako negatívne budú pôsobiť na podnikateľské prostredie. *K tejto pripomienke opäť uvádzame, že výstupom predkladaného materiálu NARP 2022 – 2026 je vykonanie prieskumu objemovej aktivity radónu v pobytových priestoroch a na pracoviskách na účel identifikácie území so zvýšeným rizikom ožiarovania radónom. **Samotný prieskum nemá žiadne negatívne dopady na podnikateľské prostredie.*** V tejto fáze nie je možné vyčíslieť konkrétny negatívny vplyv. Po ukončení a vyhodnotení prieskumu bude možné určiť oblasti s vyšším výskytom radónu a po aktualizácii NARP v súlade s platnými ustanoveniami zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov bude možné analyzovať aj potenciálne negatívne vplyvy. Tieto potenciálne negatívne vplyvy budú zohľadnené v návrhu aktualizácie NARP na roky 2027 – 2031. Návrh aktualizácie bude opäť predložený ako nelegislatívny materiál na rokovanie vlády. Pokiaľ ide o pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie, ten je priamo úmerný negatívne vplyvu na rozpočet verejnej správy, z dôvodu, že podnikateľské prostredie bude dodávateľom detekčnej techniky a služieb súvisiacich s distribúciou a vyhodnocovaním detekčných zariadení.

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

Komisia žiada kvantifikovať v analýze vplyvov predpokladané zvýšené požiadavky na počet zamestnancov a na výdavky na materiálno-technické vybavenie pracovísk dozoru v oblasti radiačnej ochrany na zabezpečenie špecializovaných činností a ďalšieho rozvoja, pričom požaduje ich zabezpečenie v rámci schválených limitov dotknutých subjektov verejnej správy na príslušný rozpočtový rok, bez dodatočných požiadaviek na štátny rozpočet.

K uvedenej požiadavke uvádzame, že negatívny, nekrytý vplyv na rozpočet verejnej správy uvedený v analýze vplyvov kvantifikovaný v sume 1 275 000 eur v roku 2022, v sume 1 470 000 eur v roku 2023 a v sume 200 000 eur v roku 2024 už uvažuje aj s potenciálnymi špecializovanými činnosťami a ďalším rozvojom podľa aktuálnych požiadaviek v oblasti radiačnej ochrany, tak ako je to uvedené v tabuľke (viď riadok – Zriadenie NRC a poskytovanie služby merania...).

Okrem nami uvedených kvantifikovaných finančných požiadaviek v analýze vplyvov v časti 2.2.4 v spomínanej tabuľke sa nepredpokladajú ďalšie zvýšené požiadavky na počet zamestnancov a na výdavky na materiálno-technické vybavenie pracovísk, keďže predmetné výdavky boli už schválené v Doložke vybraných vplyvov k zákonu č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Doložka vplyvov k návrhu zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov uvádzala v súvislosti s transpozíciou smernice Rady 2013/59/Euratom tieto nové požiadavky:

- zabezpečenie ochrany pracovníkov a obyvateľov pred ožiarovaním radónom vo vnútornom ovzduší budov v oblastiach so zvýšeným výskytom radónu a ukladá povinnosť vykonať merania na všetkých pracoviskách na prvom nadzemnom a podzemnom podlaží. Účinnosť na splnenie niektorých povinností sa posunula na rok 2024 z dôvodu, aby bolo možné navrhnuť a vykonať celoštátny radónový prieskum s cieľom vymedziť územia so zvýšeným výskytom radónu; vymedzenie území so zvýšeným výskytom radónu umožní odôvodnené uplatnenie požiadaviek, ktoré bude podložené relevantnými výsledkami a merania tak zákon bude vyžadovať len na územiach, na ktorých sa bude na základe výsledkov prieskumu očakávať možný škodlivý vplyv radónu na zdravie pracovníkov, čo bude mať pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie

- vypracovanie a vykonávanie úloh vyplývajúce z národného akčného radónového plánu; plán bude pripravený a predložený na schválenie vlády Slovenskej republiky ako nelegislatívny materiál.

Na realizáciu 2. fázy NARP 2022 - 2026 (nasleduje po aktuálne prebiehajúcej prípravnej fáze) a jej základných stratégií:

- Identifikácia území so zvýšeným výskytom radónu

- Zvýšenie radónového povedomia verejnosti aj s využitím informačných technológií
- Preventívne a nápravné opatrenia na znižovanie výskytu radónu v bytových priestoroch a na pracoviskách

je potrebné zabezpečiť finančné prostriedky na roky 2022 až 2026 vo výške spolu 3 075 000 EUR v rozpočte kapitoly Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (a príslušných regionálnych úradov verejného zdravotníctva RÚVZ BA, RÚVZ BB, RÚVZ NR a RÚVZ KE) podľa požiadaviek uvedených v kapitole 2.2.4.

Na alokácii požadovaných finančných prostriedkov závisí spôsob uplatnenia ustanovení zákona, ktorých účinnosť bola odložená. Ak NARP 2022 -2026 nebude schválený a realizovaný a nebudú vymedzené územia so zvýšeným výskytom radónu, bude sa musieť vyžadovať plnenie požiadaviek zákona na celom území Slovenskej republiky, čo bude predstavovať oveľa väčší negatívny vplyv na podnikateľské prostredie aj rozpočet verejnej správy.

K vplyvom na informatizáciu spoločnosti

Komisia požaduje zapracovať do analýzy vplyvov plánovaný informačný systém, národnú radónovú databázu a register výsledkov meraní radónu.

K uvedenej požiadavke uvádzame, že Slovenská republika prostredníctvom úradov verejného zdravotníctva v rámci projektu informatizácie štátnej správy už v súčasnosti pripravuje národnú radónovú databázu a informačný systém, ktorý poskytne prostredníctvom zhromaždených dát možnosť sledovať a hodnotiť vývoj ožiarenia osôb radónom v bytových priestoroch a na pracoviskách. Register výsledkov meraní radónu bude vytvorený nielen v súlade s platnou legislatívou v oblasti radiačnej ochrany v Slovenskej republike, ale aj v súlade s požiadavkami Európskej komisie.

Do analýzy vplyvov nie je nutné uvádzať národnú radónovú databázu a informačný systém, keďže uvedené je zabezpečené a aj financované prostredníctvom Operačného programu Efektívna verejná správa. Naša analýza uvažuje len s vyhodnocovaním získavaných údajov, ich integráciou do budovaných/existujúcich informačných systémov a ich (získavaných výsledkov) pravidelnú aktualizáciu, tak ako je to uvedené v tabuľke v analýze vplyvov v časti 2.2.4.

Vláda SR schválila operačný program Efektívna verejná správa uznesením č. 228 zo dňa 14. 05. 2014. Operačný program bol schválený Európskou komisiou rozhodnutím č. CCI – 2014SK05SFOP001 zo dňa 27. 11. 2014.

Cieľom programu je poskytovanie verejných služieb rýchlo a kvalitne v záujme podpory udržateľného rastu, tvorby pracovných miest a sociálnej inklúzie definovaných v prioritách Stratégie Európa 2020. Programová stratégia zároveň reflektuje požiadavky vyplývajúce z legislatívy EÚ v relevantných oblastiach. Realizácia operačného programu prispeje tiež k plneniu národného strategického cieľa, ktorým je moderná, odborná, efektívna, spoľahlivá, nekorupčná a transparentná verejná správa v Slovenskej republike v roku 2020.

K vplyvom na služby verejnej správy pre občana

Komisia odporúča uviesť v bode 7.3.2 Analýzy vplyvov na služby verejnej správy pre občana novovznikajúce povinnosti pre orgán verejnej správy pri vybavení požiadavky, v zmysle návrhu, ÚVZ SR a RÚVZ BB budú poskytovať služby merania radónu vo vnútornom ovzduší budov určených na trvalý pobyt obyvateľov na prízemí (resp. prvom nadzemnom podlaží) alebo v podzemí bezodplatne. Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná v plnom rozsahu.

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č. 212_2/2021 (v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☒ Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

STANOVISKO KOMISIE
(PREDBEŽNÉ PRIPOMIENKOVÉ KONANIE)
K MATERIÁLU

NÁRODNÝ AKČNÝ RADÓNOVÝ PLÁN SLOVENSKEJ REPUBLIKY NA ROKY 2022 AŽ 2026

I. Úvod: Úrad verejného zdravotníctva SR dňa 05. novembra 2021 predložil na PPK materiál „*Národný akčný radónový plán Slovenskej republiky na roky 2022 až 2026*“. Materiál predpokladá negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy, ktoré nie sú rozpočtovo zabezpečené, pozitívne vplyvy na podnikateľské prostredie, vrátane pozitívnych vplyvov na malé a stredné podniky, pozitívne sociálne vplyvy, pozitívne vplyvy na životné prostredie, pozitívne vplyvy na informatizáciu spoločnosti, pozitívne vplyvy na služby verejnej správy pre občana a pozitívne vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

II. Pripomienky a návrhy zmien: Komisia uplatňuje k materiálu nasledovné pripomienky a odporúčania:

K vplyvom na podnikateľské prostredie

Komisia odporúča predkladateľovi dopracovanie bodu 3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie o kvalitatívny popis vplyvov, tak aby bolo zrejmé aké pozitívne vplyvy sa očakávajú na podnikateľské prostredie a s čím budú súvisieť možné negatívne vplyvy po identifikácii území so zvýšeným rizikom ožiarenia radónom. (nepôjde o vyčíslenie vplyvu, ide len o popis vznikajúceho stavu)

Odôvodnenie: Doložka vybraných vplyvov a priložené Analýzy slúžia pre informované rozhodovanie vlády, aby vláda mala čo najviac informácií o danom materiáli a jeho vplyvoch na prostredie.

V bode 3.4 Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie „iné vplyvy“ sa uvádzajú vplyvy, ktoré materiál predpokladá, ale nemožno ich zaradiť do častí 3.1 až 3.3.

Preto, vyhodnotenie pripomienky z predchádzajúceho procesu PPK, je vhodné uviesť priamo do Analýzy.

„Výstupom predkladaného materiálu NARP 2022 – 2026 je vykonanie prieskumu objemovej aktivity radónu v bytových priestoroch a na pracoviskách na účel identifikácie území so zvýšeným rizikom ožiarenia radónom. Samotný prieskum nemá žiadne negatívne dopady na podnikateľské prostredie. Po ukončení a vyhodnotení prieskumu bude možné určiť oblasti s vyšším výskytom radónu a po aktualizácii NARP v súlade s platnými ustanoveniami zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov bude možné analyzovať aj potenciálne negatívne vplyvy. Tieto potenciálne negatívne vplyvy budú zohľadnené v návrhu aktualizácie NARP na roky 2027 – 2031.

„Pokiaľ ide o pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie, ten je priamo úmerný negatívne vplyvu na rozpočet verejnej správy, z dôvodu, že podnikateľské prostredie bude dodávateľom detekčnej techniky a služieb súvisiacich s distribúciou a vyhodnocovaním detekčných zariadení.“

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

V doložke vybraných vplyvov je označený negatívny, nekrytý vplyv na rozpočet verejnej správy. Z analýzy vplyvov vyplýva negatívny vplyv na kapitolu MZ SR v sume 1 275 000 eur v roku 2022, v sume 1 470 000 eur v roku 2023 a v sume 200 000 eur v roku 2024.

Komisia uvádza, že MZ SR pri rokovaniach k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2022 až 2024 nepredložilo požiadavku na zabezpečenie finančného krytia predmetných výdavkov. Komisia žiada, aby všetky vplyvy vyplývajúce z návrhu (aj vplyvy na zamestnanosť) boli zabezpečené v rámci limitov kapitoly MZ SR na príslušné rozpočtové roky, bez dodatočných požiadaviek na štátny rozpočet. V nadväznosti na uvedené je potrebné upraviť doložku a analýzu vplyvov tak, aby z nich nevyplýval nekrytý vplyv na rozpočet verejnej správy.

V časti 2.1.1. analýzy vplyvov je uvádzaný Úrad verejného zdravotníctva ako kapitola, pričom kapitolou ŠR nie je. Uvedené je potrebné upraviť.

K vplyvom na informatizáciu spoločnosti

Komisia trvá na vznesenej pripomienke, a teda na zapracovaní príslušných registrov a informačných systémov do analýzy vplyvov na informatizáciu spoločnosti, nakoľko sú obsahom tohto predkladaného materiálu. V tejto súvislosti poukazuje Komisia na skutočnosť, že predkladateľ na tieto registre a informačné systémy vyžaduje aj finančné prostriedky obsiahnuté v analýze vplyvov na rozpočet.

Uvedené preto Komisia považuje aj za rozpor s bodom 6.3. analýzy vplyvov na informatizáciu spoločnosti, v ktorej predkladateľ uviedol, že proces informatizácie nevyžaduje finančné investície.

V nadväznosti na vyššie uvedené Komisia poukazuje na § 12 ods. 1 písm. b) zákona č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe, podľa ktorého je povinnosťou orgánu riadenia prostredníctvom centrálného metainformačného systému verejnej správy (MetaIS) bezodkladne sprístupňovať informácie o informačných technológiách verejnej správy, ktorých je správcom, a o poskytovaných elektronických službách verejnej správy, ako aj o elektronických službách verejnej správy, ktoré plánuje poskytovať.

K vplyvom na služby verejnej správy pre občana

Nakoľko bod 7.3.2 analýzy vplyvov na služby verejnej správy pre občana – vplyv na procesy služieb vo verejnej správe uvádza novovznikajúce povinnosti pre orgán verejnej správy, nie je možné v analýze uvádzať zároveň označenie „bez vplyvu“. Komisia preto odporúča v bode 7.3.2 pri novovznikajúcich povinnostiach odstrániť riadok „bez vplyvu“ a v dokumente doložky vybraných vplyvov označiť z toho vyplývajúci negatívny vplyv na procesy služieb vo verejnej správe.

III. Záver: Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje

nesúhlasné stanovisko

s materiálom predloženým na predbežné pripomienkové konanie s odporúčaním na jeho dopracovanie podľa pripomienok v bode II.

IV. Poznámka: Predkladateľ zapracuje pripomienky a odporúčania na úpravu uvedenú v bode II a uvedie stanovisko Komisie do doložky vybraných vplyvov spolu s vyhodnotením pripomienok.

Nesúhlasné stanovisko Komisie neznamenaá zastavenie ďalšieho schvaľovacieho procesu. Stanovisko Komisie slúži ako podklad pre informované rozhodovanie vlády Slovenskej republiky a ďalších subjektov v rámci schvaľovacieho procesu. Predkladateľ má možnosť dopracovať materiál podľa pripomienok a zaslať ho na opätovné schválenie Komisie, ktorá môže následne zmeniť svoje stanovisko.

Vyhodnotenie pripomienok

K vplyvom na podnikateľské prostredie

Komisia žiadala dopracovať Analýzu v bode 3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie o kvalitatívny popis vplyvov. Táto pripomienka bola v celom rozsahu akceptovaná a materiál bol doplnený.

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

Komisia žiada upraviť doložku a analýzu vplyvov tak, aby z nich nevyplýval nekrytý vplyv na rozpočet verejnej správy. K pripomienke uvádzame, že MZ SR predložilo požiadavky na krytie výdavkov aj v súvislosti s návrhom a realizáciou NARP už v roku 2017 pri predkladaní návrhu zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Doložka vplyvov k návrhu zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých

zákonov uvádzala v súvislosti s transpozíciou smernice Rady 2013/59/Euratom aj tieto nové požiadavky: vypracovanie a vykonávanie úloh vyplývajúce z národného akčného radónového plánu; plán bude pripravený a predložený na schválenie vlády Slovenskej republiky ako nelegislatívny materiál. V článku 103 smernice Rady 2013/59/Euratom uložila Európska komisia členským štátom povinnosť vypracovať národný akčný plán na zvládanie dlhodobých rizík spôsobených ožiarением radónom v obydlíach, verejne prístupných budovách a na pracoviskách pri akomkoľvek prieniku radónu, či už z pôdy, stavebných materiálov, alebo vody.

Opakovane uvádzame, že na alokácii požadovaných finančných prostriedkov závisí spôsob uplatnenia ustanovení zákona, ktorých účinnosť bola odložená. Ak NARP 2022 - 2026 nebude schválený a realizovaný a nebudú vymedzené územia so zvýšeným výskytom radónu, bude sa musieť vyžadovať plnenie požiadaviek zákona na celom území Slovenskej republiky, čo bude predstavovať oveľa väčší negatívny vplyv na podnikateľské prostredie, a aj na rozpočet verejnej správy. Bez vymedzenia oblastí so zvýšeným výskytom radónu vznikne každému zamestnávateľovi, ktorého zamestnanci pracujú na prízemí alebo v suterénnych priestoroch budov, povinnosť realizovať merania radónu v pracovnom prostredí a preukázať, resp. opakovane preukazovať, že nie sú prekročené referenčné úrovne, a v prípade ich prekročenia realizovať príslušné optimalizačné opatrenia. Tieto opatrenia môžu byť finančne nákladné. Vymedzenie oblastí so zvýšeným výskytom radónu zabráni vynakladaniu finančných prostriedkov na strane podnikateľov i na strane štátnej správy na merania na územiach, kde to nie je nevyhnutné, a kde sa zvýšené riziko ožiarения radónom nepredpokladá.

Aktuálne je požiadavka Komisie na zabezpečenie finančného krytia výdavkov na realizáciu NARP v rámci limitov kapitoly MZ SR na príslušné rozpočtové roky, bez dodatočných požiadaviek na štátny rozpočet z dôvodu nepredvídateľnej pandemickej situácie úplne nerealizovateľná. Nami pripravený materiál predstavuje absolútne minimálny štandard, ktorý musí členský štát uplatniť, aby mohla Európska komisia konštatovať, že je vyššie citovaný článok Slovenskou republikou úplne transponovaný. V opačnom prípade by mohla Európska komisia iniciovať proces infringement-u za transpozičný deficit, čo by pre Slovenskú republiku znamenalo sankcie zo strany Európskej komisie.

Časť 2.1.1. analýzy vplyvov bola upravená v zmysle požiadavky Komisie.

K vplyvom na informatizáciu spoločnosti

Komisia trvá na vznesenej pripomienke, a teda na zapracovaní príslušných registrov a informačných systémov do analýzy vplyvov na informatizáciu spoločnosti, nakoľko sú obsahom tohto predkladaného materiálu. Údaje o registroch a informačných systémoch v predkladanom materiáli opisujú situáciu v priebehu ich prípravy a v čase predloženia návrhu NARP do VPK/PPK/MPK. Uvedené je financované prostredníctvom finančných prostriedkov z Operačného programu Efektívna verejná správa (OP EVS) a Operačného programu Integrovaná infraštruktúra (OP II) (Európske štrukturálne a investičné fondy na roky 2014 - 2020 a z Kohézneho fondu, Európsky fond regionálneho rozvoja). Pripravované registre a informačné systémy budú podľa platnej zmluvy dodané a funkčné najneskôr 30. júna 2022. Naša analýza uvažuje s vyhodnocovaním získavaných údajov vykonávaným prieskumom, softvérovým spracovávaním výsledkov prieskumu, ich integráciou do budovaných/existujúcich informačných systémov a ich (získavaných výsledkov) pravidelnú aktualizáciu, tak ako je to uvedené v tabuľke v analýze vplyvov v časti 2.2.4.

Pri zavádzaní registrov a informačných systémov sa bude postupovať len a plne v súlade s požiadavkami zákona č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe.

K vplyvom na služby verejnej správy pre občana

Komisia žiadala dopracovať bod 7.3.2 analýzy vplyvov na služby verejnej správy pre občana – vplyv na procesy služieb vo verejnej správe. Táto pripomienka bola v celom rozsahu akceptovaná a materiál bol doplnený.